

คาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร

สุวิน อภิชาติพัฒนศิริ

ภาควิชาวิศวกรรมเคมี คณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล

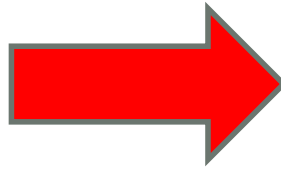
Carbon Footprint

ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยและดูดกลับ
(Greenhouse Gas Emissions and Removals)

ปรากฏการณ์ก๊าซเรือนกระจก

ก๊าซเรือนกระจก
(Greenhouse Gas, GHG)

ปรากฏการณ์ก๊าซเรือนกระจก
(Greenhouse Effect)

ภาวะโลกร้อน
(Global Warming)

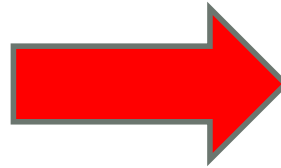

ปรากฏการณ์ก๊าซเรือนกระจก

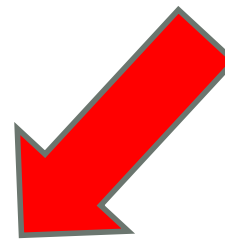

ปรากฏการณ์ก๊าซเรือนกระจก

ถ้าโลกไม่มีก๊าซเรือน
กระจกเลย

อุณหภูมิของโลกต่ำ

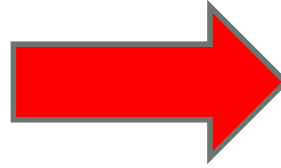

สิ่งมีชีวิตอยู่ไม่ได้

ปรากฏการณ์ก๊าซเรือนกระจก

ถ้าโลกมีก๊าซเรือนกระจก
ปริมาณมากเกินไป

อุณหภูมิของโลกสูง

เกิดภาวะโลกร้อน

ผลกระทบของภาวะโลกร้อน

สุขอนามัยของมนุษย์

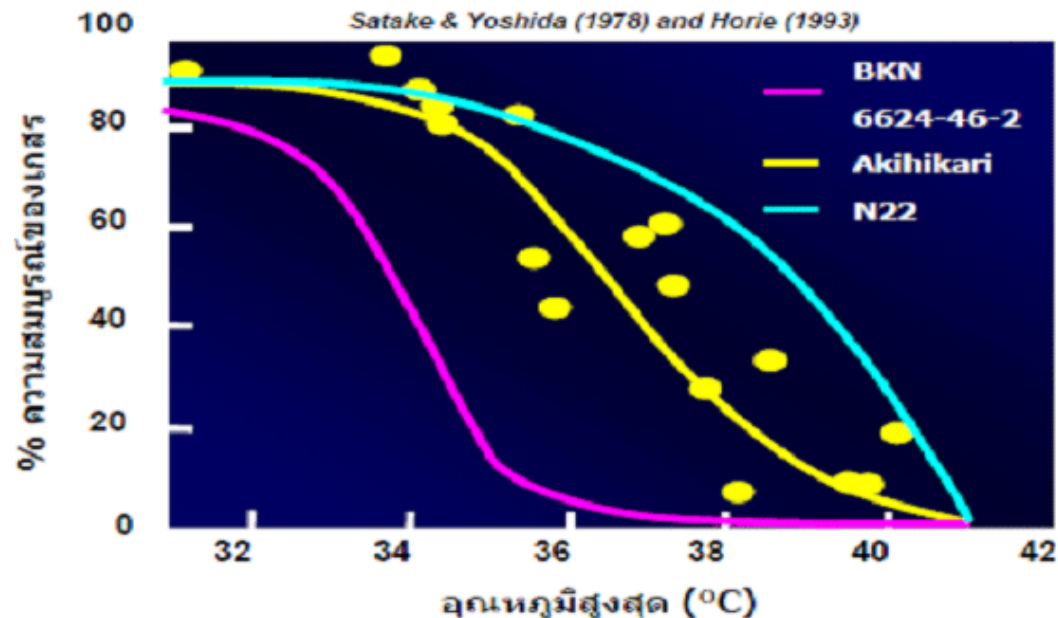
- สภาวะโลกร้อนทำให้ระบบนิเวศเปลี่ยนแปลงไปทำให้เชื้อโรคเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วเนื่องจากสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การฟักตัวของเชื้อโรคและศัตรูพืช จะมีโรคที่ควบคุมไว้ได้แล้ว จะกลับมาระบาดใหม่อีกครั้ง เช่น มาลาเรีย อหิวาตกโรค และอาหารเป็นพิษ

ผลกระทบของภาวะโลกร้อน

การเกษตรกรรม

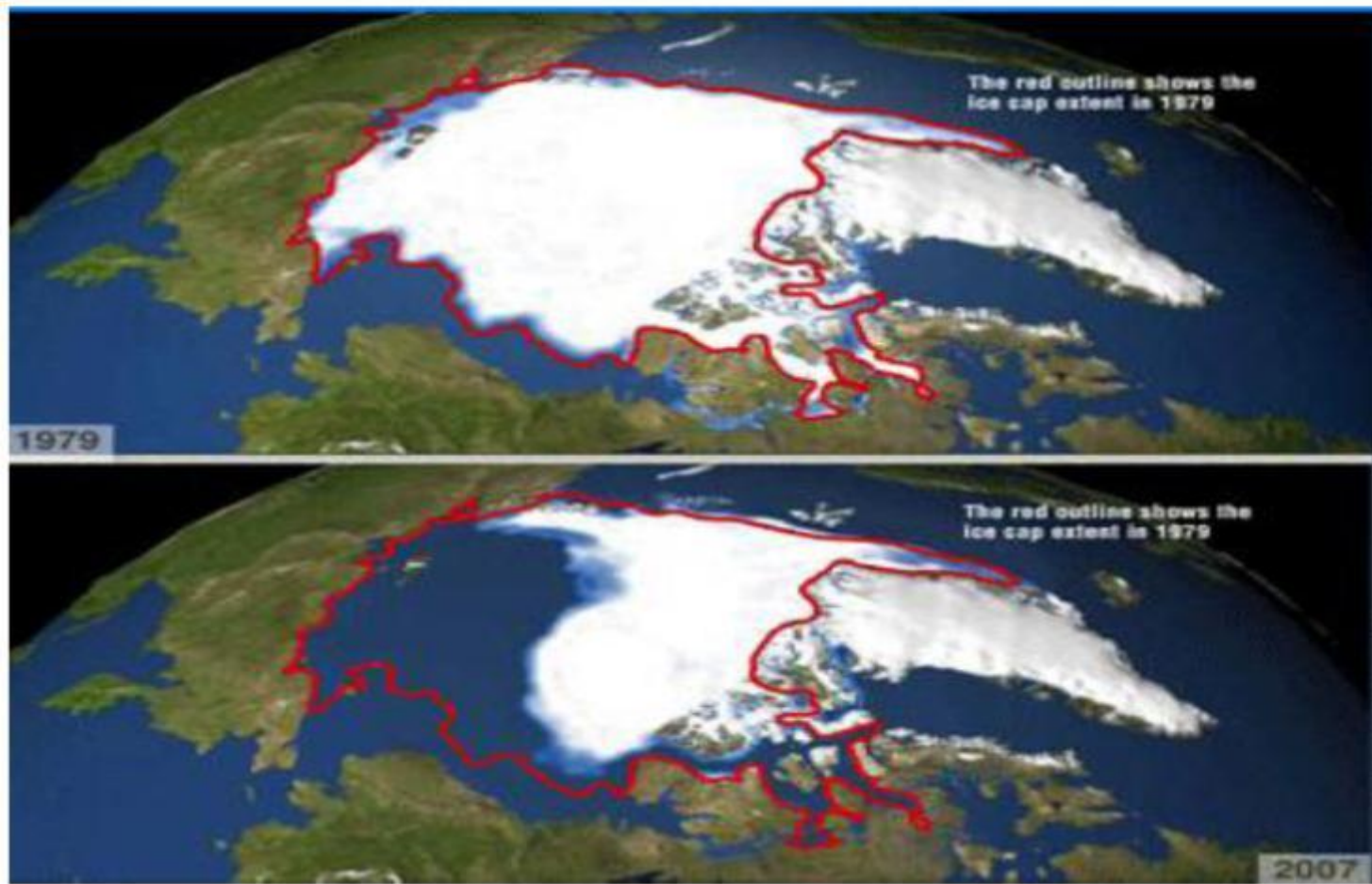
“ภัยแล้งส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตร อุณหภูมิที่สูงขึ้นส่งผลต่อการเจริญเติบโตของพันธุ์พืชเศรษฐกิจ”

ที่มา: J. Sheehy, IRRI

ผลกระทบของภาวะโลกร้อน

ธารน้ำแข็งขั้วโลก ละลายเพิ่มมากขึ้นเป็นสองเท่าในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา

ผลกระทบของภาวะโลกร้อน

ระบบนิเวศ

- แถบขั้วโลกได้รับผลกระทบมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภูเขาน้ำแข็งจะละลายอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดน้ำท่วมได้ ทุกทวีป สัตว์ทะเลเสียชีวิตเพราะระบบนิเวศเปลี่ยนแปลง
- ประชากรหมีขั้วโลกลดลง

ผลกระทบของภาวะโลกร้อน

ผลกระทบของภาวะโลกร้อน

ภัยพิบัติทางธรรมชาติ

“ภาวะโลกร้อนทำให้บางบริเวณในโลกประสบ
สภาวะอากาศแปรปรวน ภาวะลมฟ้าอากาศสุดโต่ง
(Extreme weather) มีความรุนแรงและความถี่มากขึ้น
ทำให้เกิดพายุหมุน ฝนตกหนัก และเกิดน้ำท่วม
ในหลายพื้นที่ เช่น จีน สหรัฐอเมริกา อินเดีย”

ภัยพิบัติไฟป่าในรัสเซีย

พายุไซโคลนนาทิสถล่มพม่า

เหตุอุทกภัยป่ากีสถาน

ก๊าซเรือนกระจก 6 ชนิดหลัก

CARBON DIOXIDE
(CO₂)

Nitrous
Oxide
(N₂O)

METHANE
(CH₄)

CH₂F₂
(HFC-32)

Sulfur hexafluoride
(SF₆)

C₆F₁₄
(PFC-5-1-14)

Hydrofluorocarbons
(HFCs)

Perfluorocarbons
(PFCs)

แหล่งกำเนิดก๊าซเรือนกระจก

ก๊าซเรือนกระจก	แหล่งกำเนิด
CO₂ (Carbon dioxide)	<ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="444 471 1294 542">1. การหายใจของคน สัตว์ พืช<li data-bbox="444 685 1796 899">2. การเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิล เช่น น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ (NGV) ก๊าซหุงต้ม (LPG)<li data-bbox="444 1042 1777 1113">3. การเผาไหม้ของชีวมวล เช่น ไม้ แกลบ กะลา<li data-bbox="444 1256 1642 1328">4. เครื่องดับเพลิงชนิดคาร์บอนไดออกไซด์

แหล่งกำเนิดก๊าซเรือนกระจก

เครื่องดับเพลิง ชนิด

Carbon dioxide

(มีที่จับบริเวณปลายท่อ)

แหล่งกำเนิดก๊าซเรือนกระจก

ก๊าซเรือนกระจก	แหล่งกำเนิด
CH₄ (Methane)	<ol style="list-style-type: none">1. ส่วนประกอบหลักของก๊าซชีวภาพ2. การทับถมของซากสิ่งมีชีวิตเมื่อไม่มีออกซิเจน3. การฝังกลบขยะ4. การบำบัดน้ำเสียแบบไม่ใช้ออกซิเจน5. การเลี้ยงสัตว์6. การเผาไหม้ของเชื้อเพลิงฟอสซิลและชีวมวล

แหล่งกำเนิดก๊าซเรือนกระจก

ก๊าซเรือนกระจก	แหล่งกำเนิด
N₂O (Nitrous oxide)	<ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="436 462 1528 682">1. การใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมีที่มีองค์ประกอบของไนโตรเจน<li data-bbox="436 833 1779 1058">2. การเผาไหม้ของเชื้อเพลิงฟอสซิลและชีวมวล

แหล่งกำเนิดก๊าซเรือนกระจก

ก๊าซเรือนกระจก	แหล่งกำเนิด
HFCs (Hydro Fluoro carbons)	สารทำความเย็น และสารดับเพลิง

แหล่งกำเนิดก๊าซเรือนกระจก

ก๊าซเรือนกระจก	แหล่งกำเนิด
HFCs (Hydro Fluoro carbons)	สารทำความเย็น 1. R-134a (HFC-134a) ในตู้เย็น ตู้แช่ และเครื่องปรับอากาศในรถยนต์ 2. R-410a (ประกอบด้วย HFC-32 และ HFC-125 อัตราส่วน 50:50) ใน เครื่องปรับอากาศรุ่นใหม่ 3. R-32 ในเครื่องปรับอากาศรุ่นใหม่

แหล่งกำเนิดก๊าซเรือนกระจก

LG Electronics Inc.	
ตู้เย็น รุ่น :	GN-241 QLSN
ความจุ	6.9 คิว (195 ลิตร)
อัตราแรงดันและความถี่ไฟฟ้า	220 โวลต์ - 50 เฮิรตซ์
อัตราสิ้นเปลืองกระแสไฟฟ้า	79 วัตต์
ปริมาตรรวม	195 ลิตร
ปริมาตรช่องแช่แข็ง	34 ลิตร
ปริมาตรช่องแช่เย็น	161 ลิตร
น้ำหนักสุทธิ	36 กก.
ชนิดของปริมาณของน้ำยา	R134a, 85 กรัม
ขนาด (กxสxล)	570x1290x550 มม.
Serial No : Refer to bar code label	
เดือนที่ผลิต	ราคา 7,690 บาท
ผู้นำเข้า	น้ำหนักสุทธิ
บริษัท แอ	ชนิดของปริมาณของน้ำยา
75/80-8	R134a, 85 กรัม
โทร 0-2	50 มม.

สารทำความเย็นในตู้เย็น

แหล่งกำเนิดก๊าซเรือนกระจก

สารทำความเย็นในเครื่องปรับอากาศรุ่นใหม่ (R410a)

MITSUBISHI ELECTRIC ROOM AIR CONDITIONERS

Changes for the Better

R-ECO R410A

เครื่องปรับอากาศ Mitsubishi ซีเล็คทริก ดีเพอร์ฟอร์แมนซ์

Mr. สมิต

ติดแอร์ ทั่วโลก รับโชค ครั้งใหญ่

ขอบคุณ...ที่เปลี่ยน **ลุ้นชิง TOYOTA Prius และเครื่องใช้ไฟฟ้า Mitsubishi ซีเล็คทริก**
ได้ทั้งผู้ซื้อและร้านค้าผู้จำหน่าย

แหล่งกำเนิดก๊าซเรือนกระจก

สารทำความเย็นในเครื่องปรับอากาศรุ่นใหม่ (R32)

แหล่งกำเนิดก๊าซเรือนกระจก

ชนิดของสารทำความเย็น	Global Warming Potential (GWP)
R22 (เครื่องปรับอากาศรุ่นเก่า) (R22 กำลังจะถูกให้เลิกใช้ในปี 2030)	1,810 ทำลาย ozone ในชั้น บรรยากาศ
R410a (R32:R125 = 50:50) (เครื่องปรับอากาศรุ่นใหม่)	2,087.5 ไม่ทำลาย ozone ในชั้น บรรยากาศ
R32 (เครื่องปรับอากาศรุ่นใหม่)	675 ไม่ทำลาย ozone ในชั้น บรรยากาศ

แหล่งกำเนิดก๊าซเรือนกระจก

ก๊าซเรือน
กระจก

แหล่งกำเนิด

HFCs

2. สารดับเพลิง

2.1 Halotron II (HFC-134a +

HFC-125+CO₂)

(Hydro
Fluoro
carbons)

แหล่งกำเนิดก๊าซเรือนกระจก

ก๊าซเรือน กระจก	แหล่งกำเนิด
HFCs ชนิดอื่น ๆ	ศึกษาเพิ่มเติมได้จาก http://www.ipcc.ch/publications_and_data/ar4/wg1/en/ch2s2-10-2.html

แหล่งกำเนิดก๊าซเรือนกระจก

Hydrofluorocarbons							
HFC-23	CHF_3	270	0.19	11,700	12,000	14,800	12,200
HFC-32	CH_2F_2	4.9	0.11	650	2,330	675	205
HFC-125	CHF_2CF_3	29	0.23	2,800	6,350	3,500	1,100
HFC-134a	CH_2FCF_3	14	0.16	1,300	3,830	1,430	435
HFC-143a	CH_3CF_3	52	0.13	3,800	5,890	4,470	1,590
HFC-152a	CH_3CHF_2	1.4	0.09	140	437	124	38
HFC-227ea	$\text{CF}_3\text{CHFCF}_3$	34.2	0.26	2,900	5,310	3,220	1,040
HFC-236fa	$\text{CF}_3\text{CH}_2\text{CF}_3$	240	0.28	6,300	8,100	9,810	7,660
HFC-245fa	$\text{CHF}_2\text{CH}_2\text{CF}_3$	7.6	0.28		3,380	1030	314
HFC-365mfc	$\text{CH}_3\text{CF}_2\text{CH}_2\text{CF}_3$	8.6	0.21		2,520	794	241
HFC-43-10mee	$\text{CF}_3\text{CHFCHFCF}_2\text{CF}_3$	15.9	0.4	1,300	4,140	1,640	500

แหล่งกำเนิดก๊าซเรือนกระจก

ก๊าซเรือนกระจก	แหล่งกำเนิด
PFCs (Perfluoro carbons)	<ol style="list-style-type: none">1. โรงงานผลิตอลูมิเนียม2. ใช้สำหรับ dry etching ในอุตสาหกรรม Semiconductor3. ใช้เป็นตัวทำละลาย
SF₆ (Sulphur hexa fluoride)	<ol style="list-style-type: none">1. การหล่อแมกนีเซียม2. ใช้สำหรับ dry etching ในอุตสาหกรรม Semiconductor3. หม้อแปลงไฟฟ้าและ Breaker ชนิด SF₆

แหล่งกำเนิดก๊าซเรือนกระจก

ก๊าซเรือน กระจก	แหล่งกำเนิด
ชนิดอื่น ๆ	<ul style="list-style-type: none">1. สารทำความเย็น<ul style="list-style-type: none">1.1 R-22 (HCFC-22) ในเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน1.2 R-12 (CFC-12) ในเครื่องปรับอากาศรถยนต์รุ่นเก่า

แหล่งกำเนิดก๊าซเรือนกระจก

สารทำความเย็นในเครื่องปรับอากาศรุ่นเก่า

แหล่งกำเนิดก๊าซเรือนกระจก

ก๊าซเรือนกระจก	แหล่งกำเนิด
ชนิดอื่น ๆ	<p data-bbox="446 454 929 529">2. สารดับเพลิง</p> <p data-bbox="446 586 1329 672">2.1 Halon-1211 (CBrClF_2)</p> <p data-bbox="446 715 1267 801">2.2 Halon-1301 (CBrF_3)</p> <p data-bbox="446 843 1335 925">2.3 Halotron I (HCFC-123)</p>

Halotron

Manufacturado y Probado por los
Estandares ANSI/UL

AMEREX es una Firma Registrada por
ISO 9001-2000

Tenemos un Modelo aprobado por la FAA
(Modelo B394TS)

ACEPTABLE PARA EL MEDIO AMBIENTE

- ★ Aprobado EPA (Environmental Protection Agency) como "Agente Limpio" para riesgos de Clase A, B y C
- ★ Bajo Potencial de calentamiento Global de Atmósfera (GWP)
- ★ Bajo potencial de Depreciación de la Capa de Ozono (ODP)
- ★ Una vida Atmosférica corta

LIMPIO

- ★ No deja residuos polvorosos

AMISTOSO AL USUARIO

- ★ Máxima visibilidad durante la descarga
- ★ No provoca conductividad de electricidad al operador
- ★ No produce choque térmico ni estático
- ★ Tiene etiquetas con Código de barras
(Rango de Temperatura -40° F a 120° F)

Nota: Vienen en cilindros de 5, 11, 15-1/2 lbs., y todos están aprobados por el Servicio de la Guarda Costas de los Estados Unidos con el soporte ajustador listado en la etiqueta UL. También están disponibles en unidades de 65 y 150 Lbs.

SPECIFICATIONS	HALOTRON I					
	ALUMINUM			BRASS, CHROME PLATED		
VALVES	ALUMINUM			BRASS, CHROME PLATED		
Size & Capacity (lbs.)	1A	2 1/2	5	5 1/2	11	15 1/2
Application	Nozzle			Hose & Nozzle		
Model Number	A384T	B385TS	B386T	B394TS	397	398
UL & ULC Rating	1B-C	2B-C	8B-C	5B-C	1A, 10B-C	2A, 10B-C
Shipping Weight (lbs.)	3 1/4	5 1/4	8 1/4	10	22 1/2	27 1/2
Height (in.)	10	15 1/2	18 1/2	18 1/2	21 1/2	21 1/2
Width (in.)	3 1/4	5 1/4	5 1/4	5 1/4	9 1/4	9 1/4
Depth (Diam. - in.)	2 7/8	3	4 1/4	4 1/4	6	6
Range (ft.)	8-8	8-10	9-15	8-15	9-15	12-18
Discharge Time (sec.)	9	9	9	9	9	14
Available with Chrome Plated Cylinder	Yes	Yes	Yes			
Standard Bracket	Vehicle	Vehicle	Vehicle Marine	Aircraft	Wall	Wall

HALOTRON I ALAMACENADOS PRESURIZADOS

APROBADO POR LA FAA
(Modelo B394TS)

Modelos
397
398

Modelos
A384T
B385TS
B386T
B394TS

HALOTRON I es un Agente Limpio[®] carbón Hidroclorofluoro descargado como un líquido de evaporación rápida que no deja residuos. Extingue efectivamente fuegos de Clase A y B por enfriamiento y no conduce la electricidad hacia el operador. El Halotrón está presurizado con Argón Gas y es un HCFC aprobado por EPA y FAA como mezcla B aprobado para usarse en fuegos Clase A, B y C. Tiene un GWP bajo de 0.04 - 0.024, un ODP bajo de 0.014 (doce veces mas bajo que el limite máximo permitido por EPA de 0.20) y una vida atmosférica baja (3-1/2 - 11 años). Halotrón se recomienda en áreas que antes estaban protegidas por extintores de Halón 1211 tales como cuartos de computadoras, instalaciones telefónicas, cuartos limpios, área de almacenamientos de datos, oficinas (para protección de equipos sensitivos electrónicos), botes, lanchas y vehículos.

Disponibles en unidades de 65 y 150 libras
Móviles (con ruedas)
LISTADO BAJO UL. - 6 AÑOS DE GARANTIA

แหล่งกำเนิดก๊าซเรือนกระจก

ก๊าซเรือนกระจก	แหล่งกำเนิด
ชนิดอื่น ๆ	<p>3. สารเคมี</p> <p>3.1 Carbon tetrachloride (CCl_4)</p> <p>3.2 Methyl bromide (CH_3Br)</p> <p>3.3 Methyl chloroform (CH_3CCl_3)</p> <p>3.4 Nitrogen trifluoride (NF_3)</p> <p>3.5 Trifluoromethyl sulphur pentafluoride</p> <p>3.5 Dimethyl ether (CH_3OCH_3)</p> <p>3.6 Methylene chloride (Dichloromethane) (CH_2Cl_2)</p> <p>3.7 Methyl chloride (Chloromethane) (CH_3Cl)</p>

แหล่งกำเนิดก๊าซเรือนกระจก

ก๊าซเรือน กระจก	แหล่งกำเนิด
ชนิดอื่น ๆ	ศึกษาเพิ่มเติมได้จาก http://www.ipcc.ch/publications_and_data/ar4/wg1/en/ch2s2-10-2.html

กิจกรรมใดก่อให้เกิดภาวะโลกร้อนมากกว่า ?

กิจกรรมที่ 1

CO₂ 100 kg

กิจกรรมที่ 2

CO₂ 200 kg

กิจกรรมที่ 2 ก่อให้เกิดภาวะโลกร้อนมากกว่า กิจกรรมที่ 1

เพราะมีปริมาณก๊าซเรือนกระจกมากกว่า

กิจกรรมใดก่อให้เกิดก๊าซเรือนกระจกมากกว่า ?

กิจกรรมที่ 3

CO₂ 100 kg

กิจกรรมที่ 4

CH₄ 100 kg

กิจกรรมใดก่อให้เกิดก๊าซเรือนกระจกมากกว่า ?

กิจกรรมที่ 5

CO₂ 100 kg

CH₄ 100 kg

กิจกรรมที่ 6

N₂O 100 kg

ศักยภาพการก่อให้เกิดภาวะโลกร้อน

**ก๊าซเรือนกระจกแต่ละชนิดมีความสามารถในการ
ก่อให้เกิดภาวะโลกร้อนไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับ**

- 1. ระยะเวลาที่อยู่ในบรรยากาศ**
- 2. คุณสมบัติในการดูดซับและปล่อยรังสีความร้อน**

ศักยภาพการก่อให้เกิดภาวะโลกร้อน

ศักยภาพการก่อให้เกิดภาวะโลกร้อน (Global Warming Potential: GWP) คือ ความสามารถในการก่อให้เกิดภาวะโลกร้อนของก๊าซเรือนกระจกแต่ละชนิด เมื่อเทียบกับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ หน่วยเป็นกิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อกิโลกรัมก๊าซเรือนกระจก

ตัวอย่างค่าศักยภาพการก่อให้เกิดภาวะโลกร้อน

ชนิดของก๊าซเรือนกระจก	ค่าศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อน (GWP)
CO ₂	1
CH ₄	25
N ₂ O	298
CFC-11	4,750
CFC-12	10,900
CFC-13	14,400
HCFC-22	1,810
HCFC-123	77
HCFC-124	609
HFC-23	14,800
HFC-32	675
HFC-125	3,500
HFC-134a	1,430
HFC-143a	4,470
HFC-152a	124
PFC-14	7,390
PFC-116	12,200
CCl ₄	1,400
CH ₃ Br	5
SF ₆	22,800

ศักยภาพการก่อให้เกิดภาวะโลกร้อน

มีเทน (CH₄) มีค่า GWP เท่ากับ 25

หมายความว่า มีเทน 1 กิโลกรัม มีความสามารถในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อน เทียบเท่ากับ คาร์บอนไดออกไซด์ 25 กิโลกรัม

$$1 \text{ kg CH}_4 = 25 \text{ kg CO}_2\text{e}$$

(25 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า)

กิจกรรมใดก่อให้เกิดก๊าซเรือนกระจกมากกว่า ?

กิจกรรมที่ 3

CO₂ 100 kg

$$\text{CO}_2 100 \text{ kg} \times 1 \text{ kgCO}_2\text{e/kgCO}_2 = 100 \text{ kgCO}_2\text{e}$$

กิจกรรมที่ 4

CH₄ 100 kg

$$\text{CH}_4 100 \text{ kg} \times 25 \text{ kgCO}_2\text{e/kgCH}_4 = 2,500 \text{ kgCO}_2\text{e}$$

กิจกรรมที่ 4 ก่อให้เกิดภาวะโลกร้อนมากกว่า กิจกรรมที่ 3

เพราะมีปริมาณก๊าซเรือนกระจกมากกว่า

กิจกรรมใดก่อให้เกิดก๊าซเรือนกระจกมากกว่า ?

กิจกรรมที่ 5

CO₂ 100 kg

CH₄ 100 kg

$$\text{CO}_2 100 \text{ kg} \times 1 \text{ kgCO}_2\text{e/kgCO}_2 = 100 \text{ kgCO}_2\text{e}$$

$$\text{CH}_4 100 \text{ kg} \times 25 \text{ kgCO}_2\text{e/kgCH}_4 = 2,500 \text{ kgCO}_2\text{e}$$

$$\text{ผลรวม} = 2,600 \text{ kgCO}_2\text{e}$$

กิจกรรมที่ 6

N₂O 100 kg

$$\text{N}_2\text{O} 100 \text{ kg} \times 298 \text{ kgCO}_2\text{e/kgN}_2\text{O} = 29,800 \text{ kgCO}_2\text{e}$$

กิจกรรมที่ 6 ก่อให้เกิดภาวะโลกร้อนมากกว่า กิจกรรมที่ 5

เพราะมีปริมาณก๊าซเรือนกระจกมากกว่า

การแสดงผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก

หน่วยตัน (หรือกิโลกรัม) ของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

ton CO₂e (or kg CO₂e)

และ

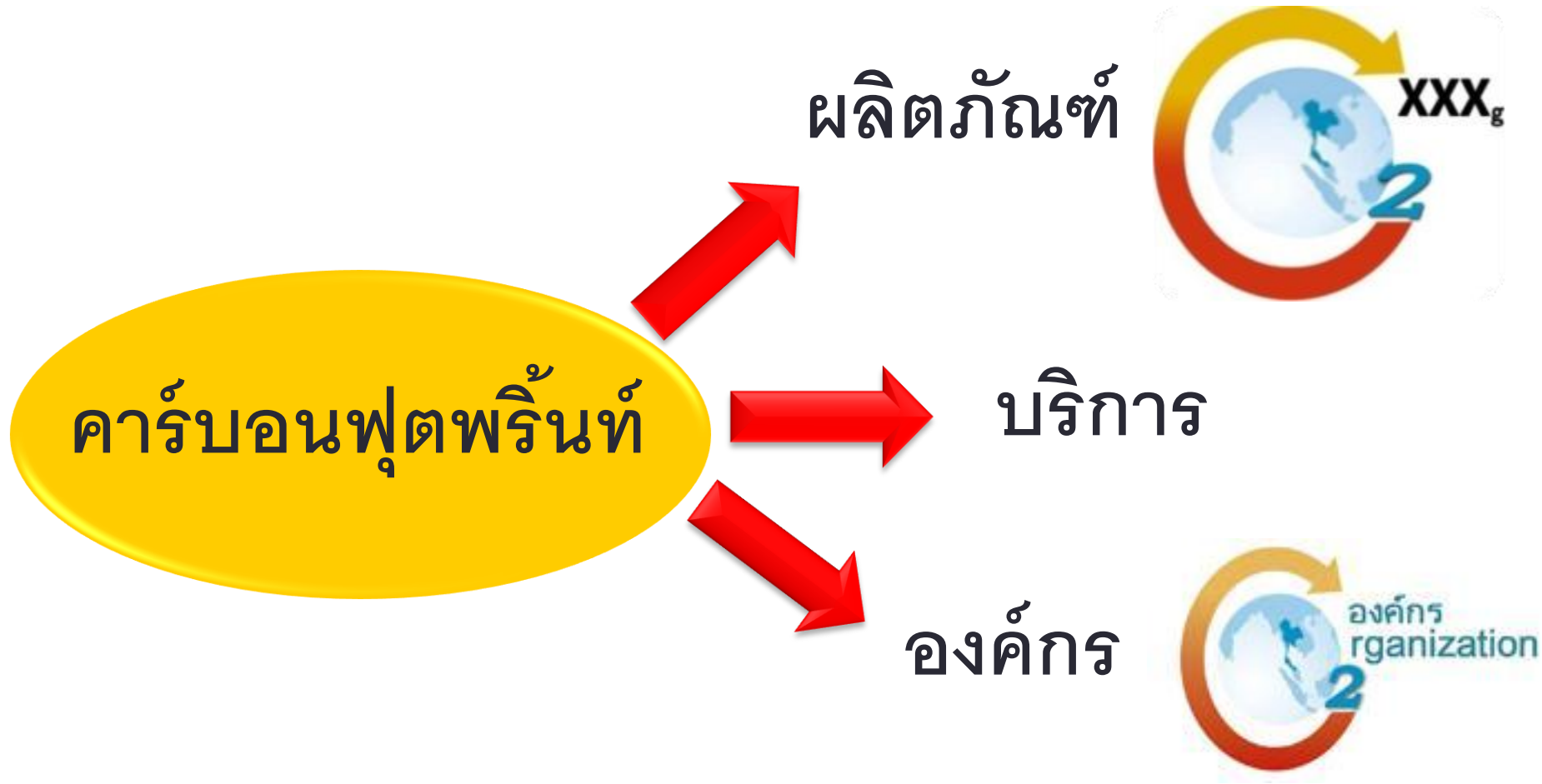
แสดงตัวเลขเป็นจำนวนเต็ม

(ในกรณีที่มีตัวเลขทศนิยม ให้ปัดเศษตามมาตรฐาน มอก. 999-2533)

ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ 1 ตัน

ประเภทของคาร์บอนฟุตพริ้นท์

คาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์

ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยออกตลอดวัฏจักรชีวิต
ของผลิตภัณฑ์ ตั้งแต่การได้มาซึ่งวัตถุดิบ การขนส่ง
การผลิต การใช้งาน และการจัดการซากหลังการใช้งาน

ตัวอย่างคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์

2.14 kg

619 g CO₂e

70.8 g CO₂e

คาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร

เอกสารอ้างอิง

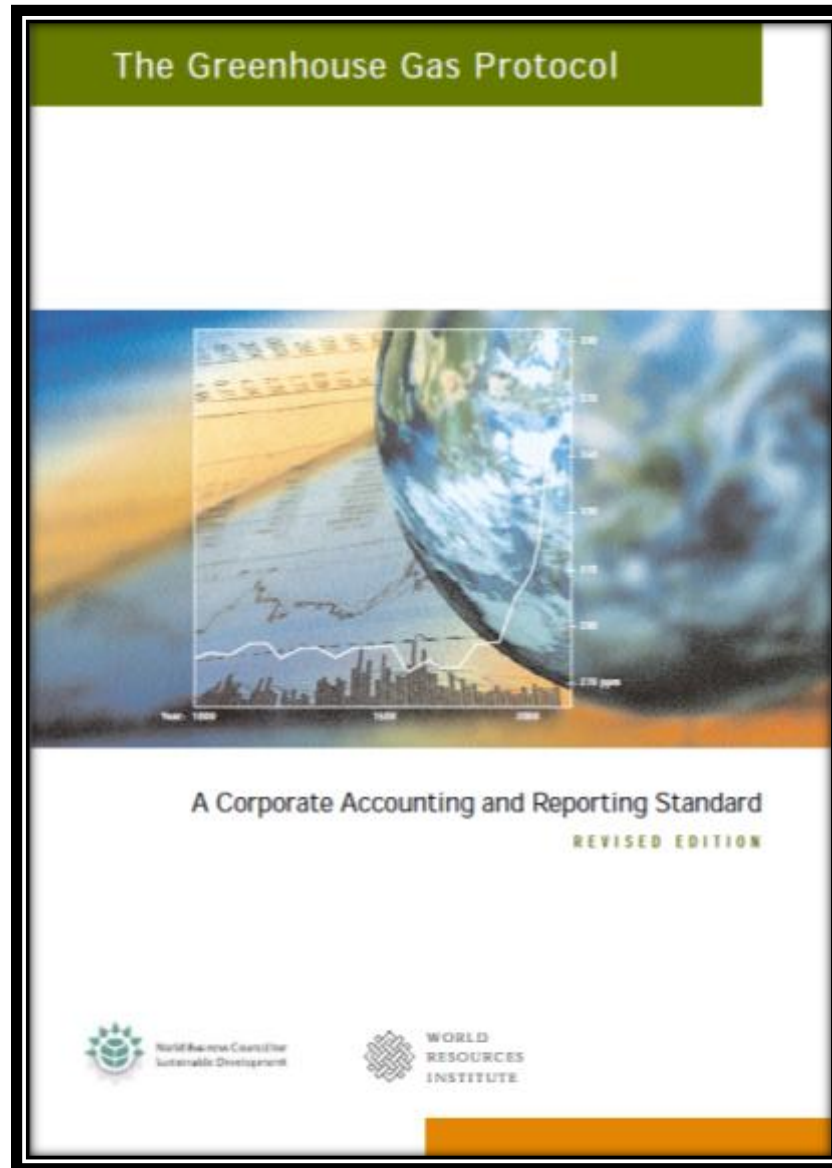

สามารถ download
ได้จาก www.tgo.or.th

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

Thailand Greenhouse Gases Management Organization (Public Organization)

เอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง

INTERNATIONAL
STANDARD

ISO
14064-1

First edition
2006-03-01

Greenhouse gases —

Part 1:

**Specification with guidance at the
organization level for quantification and
reporting of greenhouse gas emissions
and removals**

Gaz à effet de serre —

*Partie 1: Spécifications et lignes directrices, au niveau des organismes,
pour la quantification et la déclaration des émissions et des suppressions
des gaz à effet de serre*

Reference number
ISO 14064-1:2006(E)

© ISO 2006

คาร์บอนฟุตพริ้นท์องค์กร

ปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse gas emissions and removals) ที่เกิดจากกิจกรรมการดำเนินงานขององค์กร

องค์กร (Organization)

บริษัท ห้างร้าน สำนักงาน กิจการ หน่วยราชการหรือสถาบัน หรือส่วนหนึ่งของบริษัท ห้างร้าน สำนักงาน กิจการ หน่วยราชการหรือสถาบัน ไม่ว่าจะอยู่ในรูปบริษัทหรือไม่ เป็นมหาชนหรือเอกชนซึ่งมีหน้าที่และ
การบริหารงานของตนเอง

ประโยชน์ของการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร

ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดลง อาจนำไปขายเป็นคาร์บอนเครดิต
หรือทำการชดเชยคาร์บอนกับองค์กรอื่นๆ

สามารถจำแนกสาเหตุของการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
และหาแนวทางเพื่อลดปริมาณของก๊าซเรือนกระจก

สามารถเป็นเกณฑ์หรือแนวทางให้กับองค์กรอื่น
ที่มีลักษณะขององค์กรที่จัดเป็นองค์กรเหมือนกัน

หลักการแสดงปริมาณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร

1. ความตรงประเด็น (Relevance)
2. ความสมบูรณ์ (Completeness)
3. ความไม่ขัดแย้งกัน (Consistnecy)
4. ความถูกต้อง (Accuracy)
5. ความโปร่งใส (Transparency)

หลักการแสดงปริมาณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร

1. ความตรงประเด็น (Relevance)

- การเลือกแหล่งปล่อยก๊าซเรือนกระจก และแหล่งดูดซับก๊าซเรือนกระจก ข้อมูล รวมถึงวิธีการวัดและคำนวณที่เหมาะสมกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
- สะท้อนถึงปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นภายในองค์กรหรือเกี่ยวข้องกับองค์กร
- เป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลที่สามารถช่วยส่งเสริมการตัดสินใจสำหรับวางนโยบายขององค์กร

2. ความสมบูรณ์ (Completeness)

ปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกที่ทำการเก็บรวบรวมหรือประเมินได้ ควรเป็นปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกจากทุกกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในองค์กร หรือเกี่ยวข้องกับองค์กร

3. ความไม่ขัดแย้งกัน (Consistency)

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเก็บรวบรวมหรือคำนวณปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกที่ได้ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้ว ต้องไม่ขัดแย้งกัน

4. ความถูกต้อง (Accuracy)

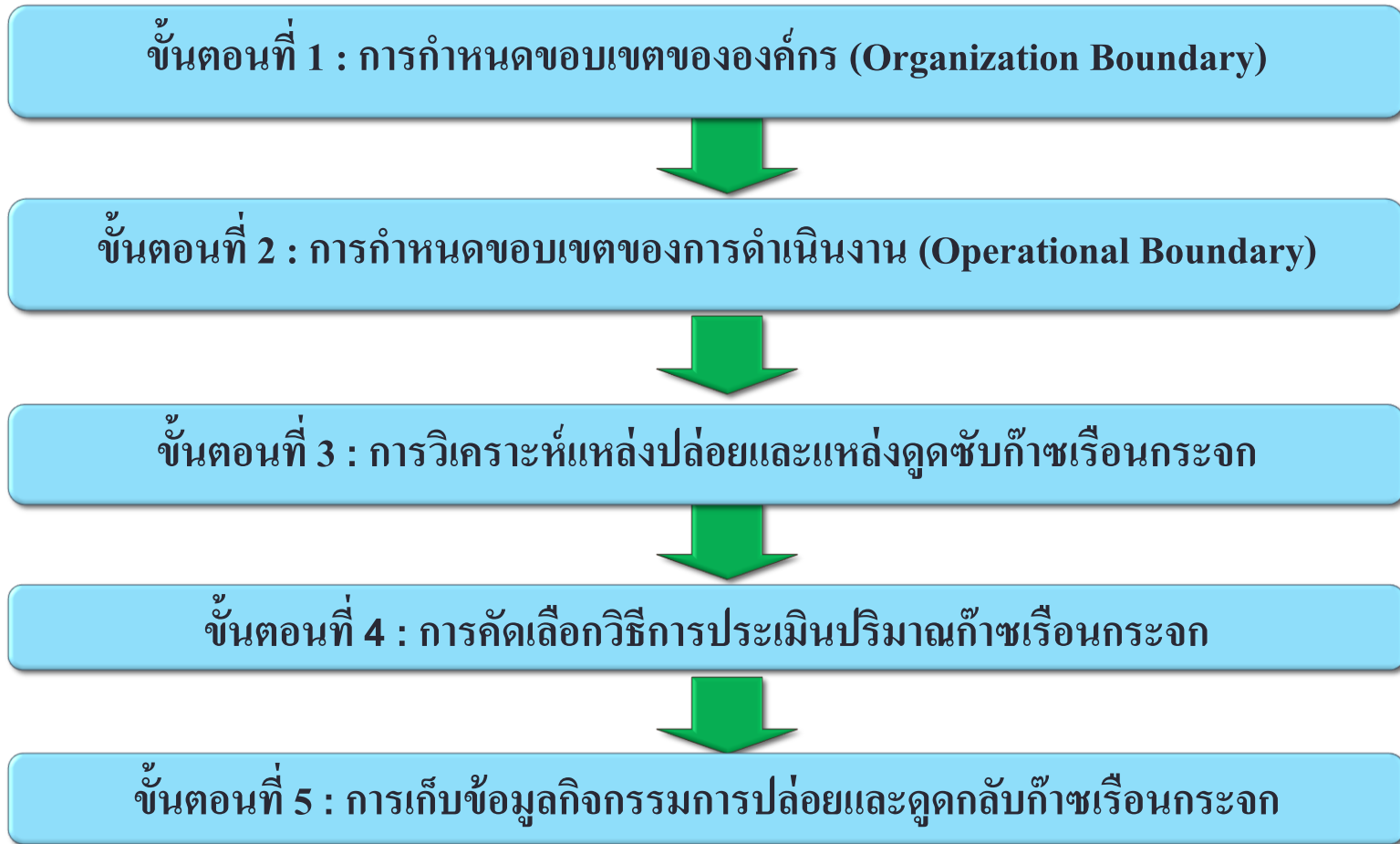
ลดความผิดพลาด และความไม่แน่นอนในการรวบรวมหรือ
คำนวณปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกให้
ได้มากที่สุด

5. ความโปร่งใส (Transparency)

มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมหรือคำนวณ ปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกที่เพียงพอ และเหมาะสม สามารถตรวจสอบได้ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมาย สามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวในการตัดสินใจด้วยความเชื่อมั่น อย่างสมเหตุสมผล

ขั้นตอนการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร

ประกอบด้วย 9 ขั้นตอน

ขั้นตอนการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร

ขั้นตอนที่ 6 : การคัดเลือกค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ขั้นตอนที่ 7 : การคำนวณปริมาณการปล่อยและดูกลับก๊าซเรือนกระจก

ขั้นตอนที่ 8 : รายงานปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจการขององค์กร

ขั้นตอนที่ 9 : การทวนสอบคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร

1. การกำหนดขอบเขตขององค์กร

ขั้นตอนที่ 1

การกำหนดขอบเขตขององค์กร

1. การกำหนดขอบเขตขององค์กร

1. การกำหนดขอบเขตขององค์กร

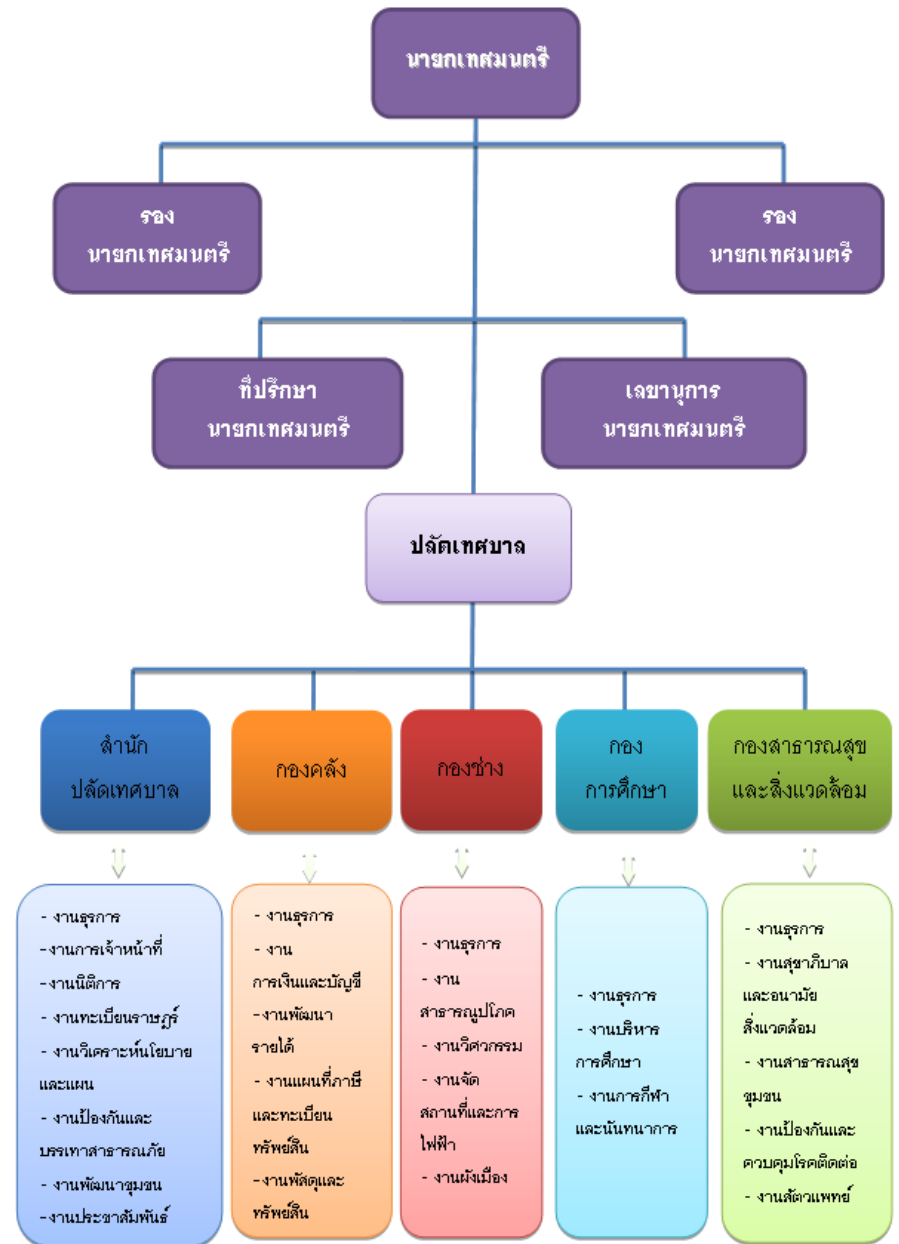
การควบคุมจากการดำเนินงาน

Operational Control

- องค์กรทำการประเมินและรวบรวมปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นของหน่วยธุรกิจ หรือโรงงานภายใต้อำนาจการควบคุมการดำเนินงานขององค์กร
- ไม่นับรวมปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นจากหน่วยธุรกิจหรือโรงงานที่องค์กรมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ แต่ไม่มีอำนาจควบคุมการดำเนินงาน

1. การกำหนดขอบเขตขององค์กร

เก็บข้อมูลของทุกหน่วยงานภายใต้
แผนผังองค์กร

1. การกำหนดขอบเขตขององค์กร

การควบคุมทางการเงิน

Financial Control

องค์กรทำการประเมินและรวบรวมปริมาณการปล่อยและการดูดกลับก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นของหน่วยงานธุรกิจ หรือโรงงานภายใต้อำนาจการควบคุมทางการเงิน ซึ่งยึดตามสัดส่วนทางการเงินที่เกิดขึ้นจริงและมีการระบุไว้ในรายงานทางการเงินขององค์กรเป็นหลัก

1. การกำหนดขอบเขตขององค์กร

แบบปันส่วนตามกรรมสิทธิ์ (Equity Share)

องค์กรต้องรวบรวมข้อมูลรายการสัดส่วนการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกจากหน่วยธุรกิจที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดขอบเขตการรวบรวมผลการคำนวณปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกขององค์กรโดยปันส่วนตามสัดส่วนของลักษณะการร่วมทุนหรือลงทุนในอุปกรณ์ หรือหน่วยผลิตนั้น ๆ

1. การกำหนดขอบเขตขององค์กร

ประเภทของหน่วยงานภายใต้การควบคุมทางการเงิน
แลบันทึกส่วนตามกรรมสิทธิ์

1. Group companies/subsidiaries
2. Associated / affiliated companies
3. Non-incorporated joint ventures / partnerships / operations where partners have joint financial control
4. Fixed asset investments
5. Franchises

ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมใน

The Greenhouse Gas Protocol

Chapter 3 Setting Organizational Boundaries

1. การกำหนดขอบเขตขององค์กร

- ตัวอย่าง

- องค์กร "X" มีบริษัทที่เกี่ยวข้องภายใต้องค์กร 3 บริษัทด้วยกันคือ บริษัท "A", "B", และ "C" โดยที่

A

- "X" ถือกรรมสิทธิ์ 100%
- Full Operation Control
- Full Financial Control

B

- "X" ถือกรรมสิทธิ์ 50%
- Full Operation Control
- No Financial Control

C

- "X" ถือกรรมสิทธิ์ 30%
- No Operation Control
- No Financial Control

1. การกำหนดขอบเขตขององค์กร

การประเมินและรายงานปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกขององค์กร “X” เมื่อเลือกแนวทางในการกำหนดขอบเขตองค์กรแบบต่าง ๆ

Organizational Boundary			
	Equity Share	Control Approach	
		Operational	Financial
A	100%	100%	100%
B	50%	100%	0%
C	30%	0%	0%

ในกรณีของ Equity Share: บริษัท “X” ต้องรวมบริษัท “A”, “B”, และ “C” ไว้ในการประเมิน

ในกรณีของ Operational Control: บริษัท “X” รวมแค่บริษัท “A” และ “B”

ในกรณีของ Financial Control: บริษัท “X” รวมประเมินผลจากบริษัท “A” บริษัทเดียว

1. การกำหนดขอบเขตขององค์กร

ถ้าบริษัท "A" ปล่อยก๊าซเรือนกระจก 20 ton_{CO2-eq}/ปี

บริษัท "B" ปล่อยก๊าซเรือนกระจก 50 ton_{CO2-eq}/ปี

บริษัท "C" ปล่อยก๊าซเรือนกระจก 70 ton_{CO2-eq}/ปี

ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่บริษัท "X" นำมารายงาน (ton_{CO2-eq}/ปี)

	Equity Share		Control Approach			
			Operational		Financial	
A	100%	1x20 = 20	100%	1x20 = 20	100%	1x20 = 20
B	50%	0.5x50 = 25	100%	1x50 = 50	0%	0x50 = 0
C	30%	0.3x70 = 21	0%	0x70=0	0%	0x70=0
X	66 ton _{CO2-eq} /ปี		70 ton _{CO2-eq} /ปี		20 ton _{CO2-eq} /ปี	

2. การกำหนดขอบเขตของการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 2

การกำหนดขอบเขตของการดำเนินงาน

2. การกำหนดขอบเขตของการดำเนินงาน

ขอบเขตการดำเนินงาน
(Operational Boundary)

ทางตรง

(Direct Emissions)

ประเภท 1 การปล่อยและดูด
กลับก๊าซเรือนกระจกทางตรง

(Scope 1)

บังคับ

ทางอ้อม

(Indirect Emissions)

ประเภท 2 การปล่อยก๊าซ
เรือนกระจกทางอ้อมจากการ
ใช้พลังงาน (ไฟฟ้า, ไอน้ำ)

(Scope 2)

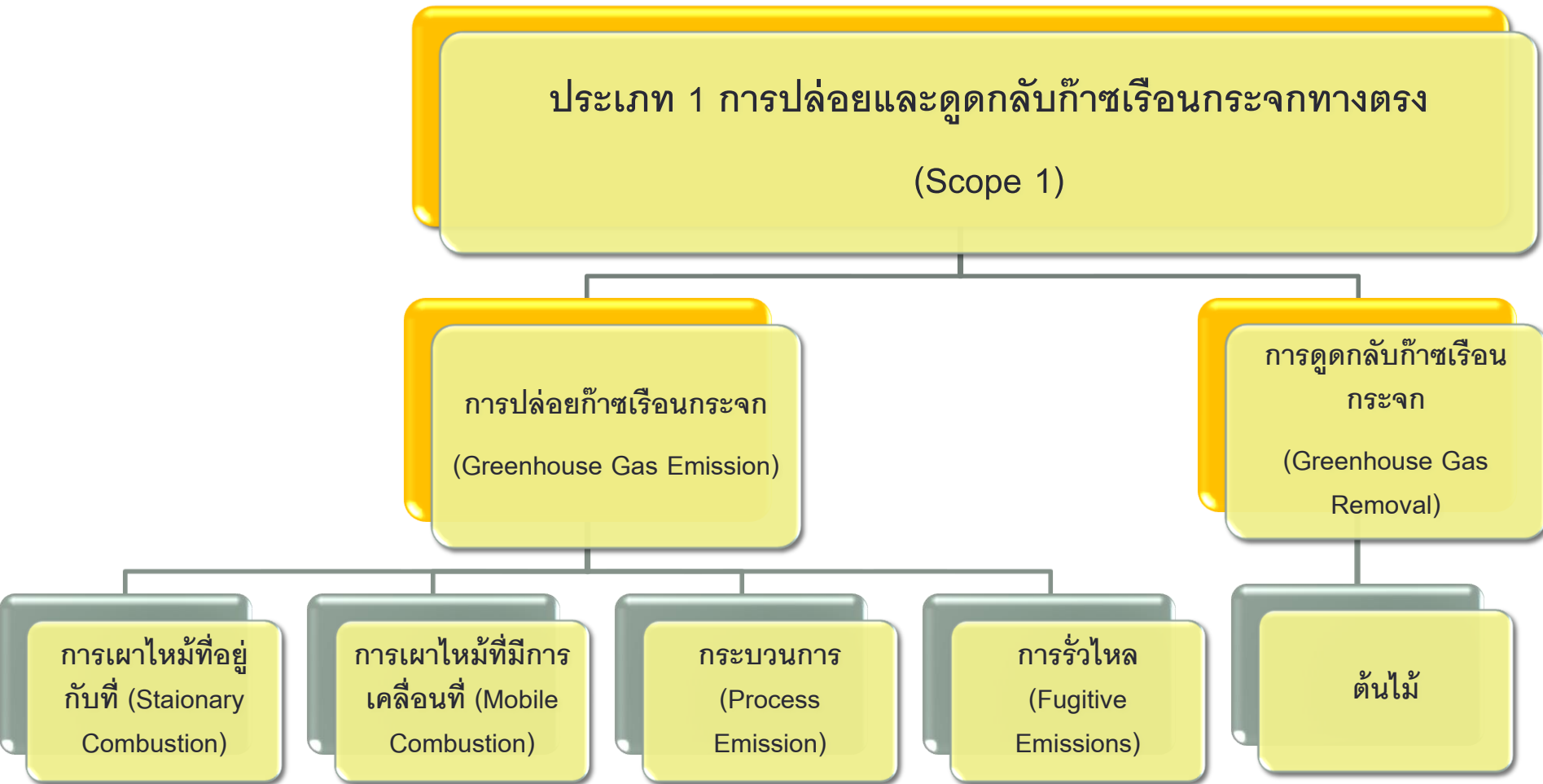
บังคับ

ประเภท 3 การปล่อย
ก๊าซเรือนกระจก
ทางอ้อมอื่น ๆ

(Scope 3)

สมัครใจ

2. การกำหนดขอบเขตของการดำเนินงาน

2. การกำหนดขอบเขตของการดำเนินงาน

การเผาไหม้ที่อยู่กับที่
(Stationary Combustion)
องค์กรจ่ายค่าเชื้อเพลิง

การผลิตไฟฟ้า
ความร้อน ไอน้ำ

อุปกรณ์ที่มี
การใช้
เชื้อเพลิง

การซ่อมดับเพลิง

ก๊าซหุงต้ม

ชีวมวล
(ฟืน แกลบ ฯลฯ)

2. การกำหนดขอบเขตของการดำเนินงาน

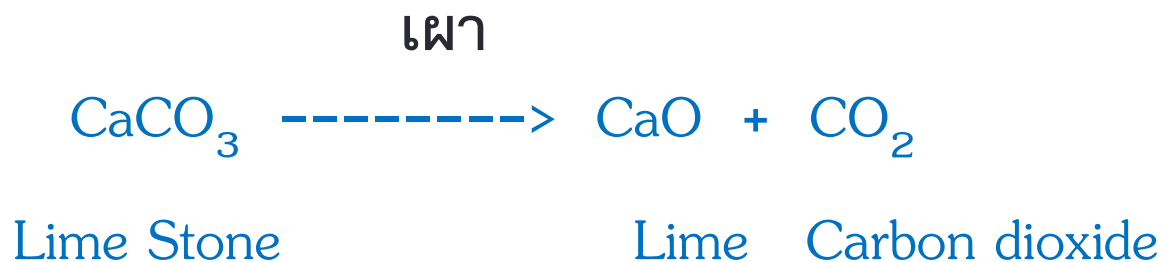
การเผาไหม้ที่มีการเคลื่อนที่
(Mobile Combustion)
(องค์กรจ่ายค่าเชื้อเพลิง)

2. การกำหนดขอบเขตของการดำเนินงาน

การปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากกระบวนการ (Chemical or Physical Processing)

ได้แก่ กระบวนการอันเนื่องมาจากปฏิกิริยาเคมีภายใน
กระบวนการผลิต เช่น กระบวนการ Calcination ของการผลิต
ปูนซีเมนต์

2. การกำหนดขอบเขตของการดำเนินงาน

การรั่วไหล (Fugitive Emission)

สารทำความเย็น และ
สารดับเพลิง

การบำบัดน้ำเสีย
(องค์กรเป็น
ผู้ดำเนินการเอง)

การจัดการกากของเสีย
(องค์กรเป็นผู้ดำเนินการ
เอง)

การใช้ปุ๋ยที่มี
องค์ประกอบของ
ไนโตรเจน

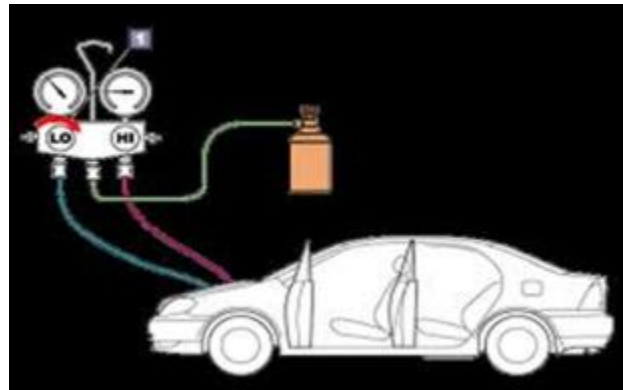

2. การกำหนดขอบเขตของการดำเนินงาน

แหล่งที่พบ

สารทำความเย็น

2. การกำหนดขอบเขตของการดำเนินงาน

ประเภท 2 การปล่อยก๊าซเรือนกระจก
ทางอ้อมจากการใช้พลังงาน (ไฟฟ้า, ไอน้ำ)
(Scope 2)

2. การกำหนดขอบเขตของการดำเนินงาน

ประเภทที่ 3 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางอ้อมอื่น ๆ

(Scope 3 Other Indirect GHG emission)

3.1 การเดินทางของพนักงานเพื่อการประชุม สัมมนา และติดต่อธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับองค์กร ด้วยระบบการขนส่งประเภทต่าง ๆ เช่น ยานพาหนะส่วนตัว ยานพาหนะที่ใช้ภายในองค์กรแต่จ้างเหมาบริการรวมน้ำมัน เชื้อเพลิงจากภายนอกองค์กร รถไฟ เรือโดยสาร เครื่องบิน

2. การกำหนดขอบเขตของการดำเนินงาน

ประเภทที่ 3 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางอ้อมอื่น ๆ

(Scope 3 Other Indirect GHG emission)

3.2 การเดินทางไป-กลับ จากที่พักถึงองค์กร เพื่อการทำงานของพนักงาน ด้วยยานพาหนะส่วนตัว หรือยานพาหนะที่ใช้ภายในองค์กรแต่จ้างเหมา บริการรวมน้ำมันเชื้อเพลิงจากภายนอกองค์กร หรือระบบขนส่งสาธารณะ

3.3 การขนส่งผลิตภัณฑ์ วัตถุดิบ คนงาน หรือกากของเสีย ที่เกิดจากการจ้างเหมาบริการโดยหน่วยงานหรือองค์กรอื่นภายนอกขอบเขตขององค์กรที่กำหนดไว้

2. การกำหนดขอบเขตของการดำเนินงาน

ประเภทที่ 3 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางอ้อมอื่น ๆ

(Scope 3 Other Indirect GHG emission)

3.4 กิจกรรมต่าง ๆ ที่สามารถก่อให้เกิดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งเกิดจากการจ้างเหมารับช่วงดำเนินงานโดยหน่วยงาน หรือองค์กรอื่นภายนอกขอบเขตขององค์กรที่ได้กำหนดไว้ เช่น การเผาไหม้เชื้อเพลิงเพื่อการขนส่งจากกิจกรรมการประกอบอาหารภายในร้านอาหารโดยการจ้างเหมาจากบุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรภายนอก

2. การกำหนดขอบเขตของการดำเนินงาน

ประเภทที่ 3 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางอ้อมอื่น ๆ

(Scope 3 Other Indirect GHG emission)

3.5 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นจากกระบวนการกำจัดกากของเสีย และการบำบัดน้ำเสียโดยหน่วยงาน หรือองค์กรอื่นภายนอกขอบเขตขององค์กรที่ได้กำหนดไว้

3.6 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นจากผลิตภัณฑ์หรือบริการขององค์กรในช่วงการใช้งาน (Use Phase) และช่วงหลังใช้งาน (End-of-Life Phase)

2. การกำหนดขอบเขตของการดำเนินงาน

ประเภทที่ 3 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางอ้อมอื่น ๆ

(Scope 3 Other Indirect GHG emission)

3.7 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากระบบการผลิตไฟฟ้า ไอน้ำ และความร้อนที่องค์กรซื้อไปขายต่อไปยังหน่วยงานหรือองค์กรอื่น อีกทอดหนึ่ง

3.8 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้พลังงานไฟฟ้า ไอน้ำ หรือ ความร้อนของหน่วยงาน หรือองค์กรอื่นที่มาขอเช่าพื้นที่ขององค์กร

2. การกำหนดขอบเขตของการดำเนินงาน

ประเภทที่ 3 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางอ้อมอื่น ๆ

(Scope 3 Other Indirect GHG emission)

3.9 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการใช้พลังงานไฟฟ้าทางอ้อมของพนักงานภายในองค์กร ในกรณีที่มีการเช่าพื้นที่อาคารขององค์กรอื่นเพื่อใช้เป็นสำนักงาน เช่น การใช้ลิฟท์ภายในอาคาร

3.10 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นจากการทำเหมือง หรือการสกัดวัตถุดิบต่าง ๆ รวมถึงขั้นตอนกระบวนการผลิตเพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุดิบต้นต้น ก่อนที่จะมีการนำเข้ามาใช้เป็นวัตถุดิบตั้งต้นเพื่อใช้ภายในองค์กร

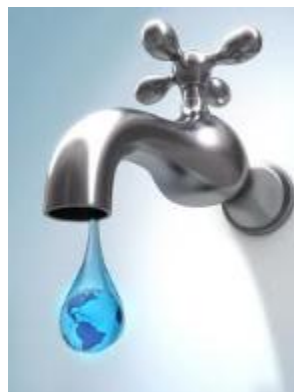
2. การกำหนดขอบเขตของการดำเนินงาน

ประเภทที่ 3 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางอ้อมอื่น ๆ

(Scope 3 Other Indirect GHG emission)

3.11 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมการใช้น้ำประปา
ภายในองค์กร

3.12 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากวัสดุสำนักงานที่มีการใช้
ภายในองค์กร เช่น กระดาษ

3. การวิเคราะห์แหล่งปล่อยและแหล่งดูดซับก๊าซเรือนกระจก

ขั้นตอนที่ 3

การวิเคราะห์แหล่งปล่อยและแหล่งดูดซับก๊าซเรือนกระจก

3. การวิเคราะห์แหล่งปล่อยและแหล่งดูดซับก๊าซเรือนกระจก

ทำการสำรวจกิจกรรมในองค์กร พร้อมทั้งวิเคราะห์แหล่งปล่อย
และดูดซับก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมต่าง ๆ ใน
องค์กร

ดูตัวอย่างในผลการสำรวจใน
แบบเก็บข้อมูล.xlsx

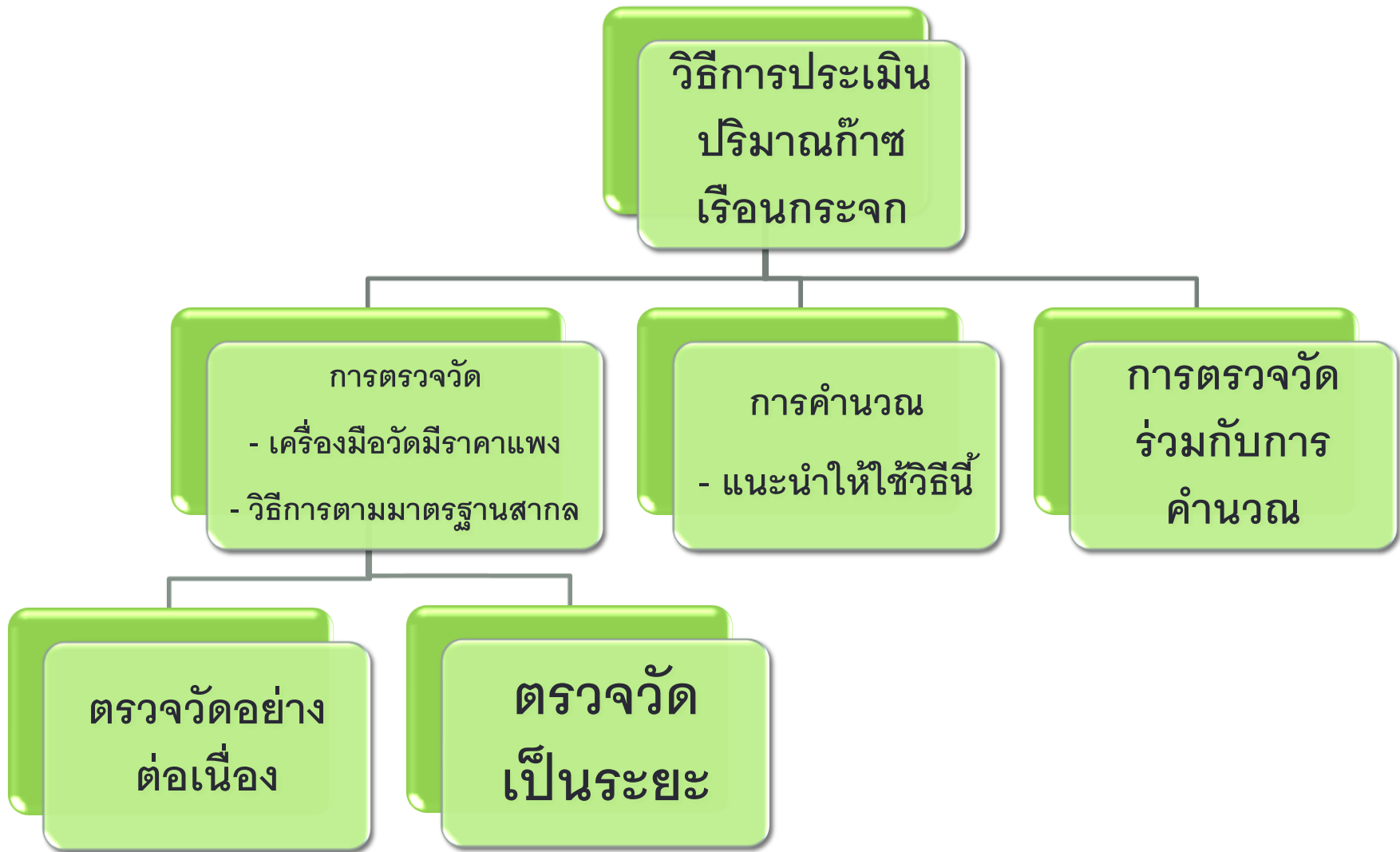
4. การคัดเลือกวิธีการประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจก

ขั้นตอนที่ 4

การคัดเลือกวิธีการประเมิน ปริมาณก๊าซเรือนกระจก

4. การคัดเลือกวิธีการประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจก

4. การคัดเลือกวิธีการประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจก

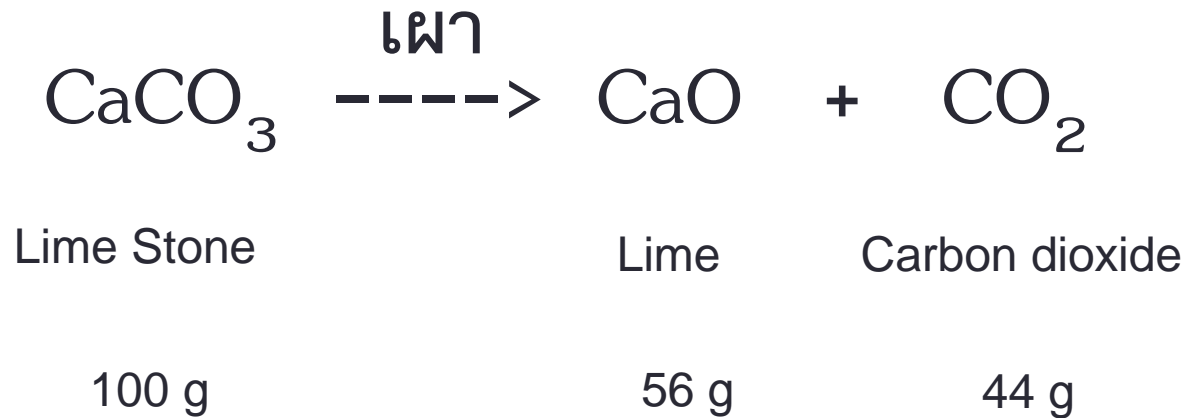
4.2 วิธีการคำนวณ (Calculation-based Methodologies)

ปริมาณก๊าซเรือนกระจก = ข้อมูลกิจกรรม X ค่าแฟคเตอร์
การปล่อยหรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจก

(GHG emissions = Activity Data x Emission Factor)

4. การคัดเลือกวิธีการประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจก

การคำนวณโดยใช้สมการเคมี

5. การเก็บข้อมูลกิจกรรมการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจก

ขั้นตอนที่ 5

การเก็บข้อมูลกิจกรรมการปล่อยและดูดกลับ ก๊าซเรือนกระจก

5. การเก็บข้อมูลกิจกรรมการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจก

1. ช่วงความถี่และช่วงเวลาของการเก็บข้อมูล

เก็บข้อมูลช่วงเวลา 1 ปี ตามปีปฏิทินหรือปีงบประมาณ หรืออื่น ๆ ตามความเหมาะสม

2. การเลือกปีฐาน (ใช้เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก)

1. ในกรณีที่ไม่เคยเก็บข้อมูลมาก่อน ปีฐานอาจเป็นปีที่เริ่มทำการเก็บข้อมูล

2. ปีที่มีข้อมูลสมบูรณ์

3. ปีที่มีการเก็บข้อมูลอย่างแม่นยำและถูกต้อง

4. สามารถเลือกใช้ค่าเฉลี่ยจากหลาย ๆ ปีก็ได้

5. สามารถเปลี่ยนปีฐานได้

5. การเก็บข้อมูลกิจกรรมการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจก

3. ข้อมูลที่ต้องจัดเก็บ

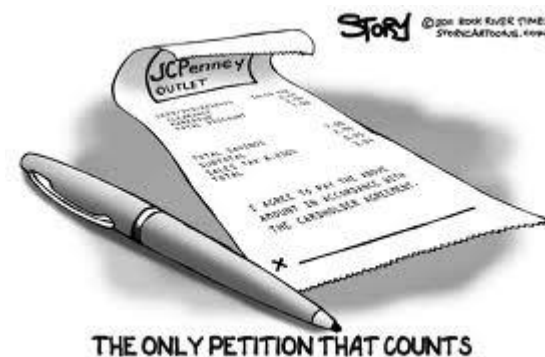
1. ข้อมูลปฐมภูมิ

เช่น ใบเสร็จรับเงิน, บันทึกรับ-จ่าย, การอนุมัติ,
สมุดบันทึก เป็นต้น

2. ข้อมูลทุติยภูมิ

เช่น การประมาณจากข้อมูลสถิติ, การสำรวจ

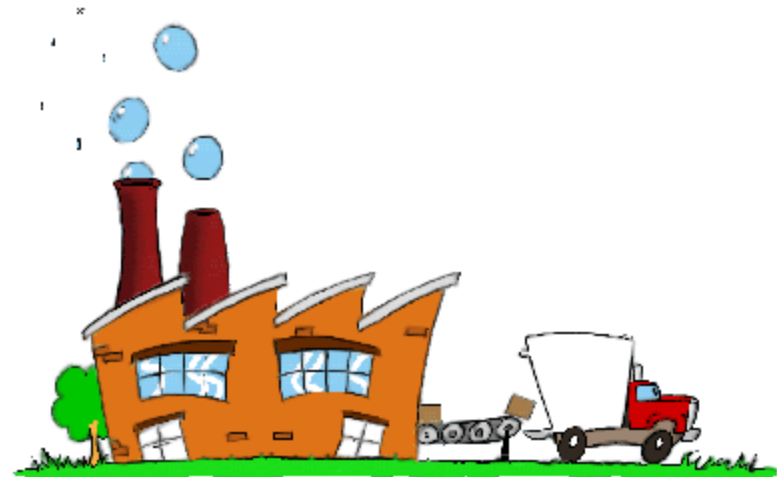
เป็นต้น

6. การคัดเลือกค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ขั้นตอนที่ 6

การคัดเลือกค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

6. การคัดเลือกค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

1. เลือกใช้ Emission Factor แบบปฐมภูมิ

เช่น บริษัท A ซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าในการนิคมอุตสาหกรรม ก็ต้อง
ใช้ Emission Factor ของผู้ผลิตไฟฟ้านั้น ไม่สามารถใช้ Emission
Factor ของประเทศไทยได้

6. การคัดเลือกค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

2. ใช้ Emission Factors แบบทุดติยภูมิ

ให้เลือก Emission Factors ตามลำดับดังนี้

1. ฐานข้อมูลที่ทำการศึกษาและเผยแพร่โดยองค์กรภายในประเทศ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับกิจกรรมนั้น ๆ
2. Thai LCI Database
3. ข้อมูลจากวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ทำในประเทศซึ่งผ่านการกรองแล้ว
4. ฐานข้อมูลเผยแพร่ทั่วไป เช่น โปรแกรมสำเร็จรูป
5. ข้อมูลที่ตีพิมพ์โดยองค์กรระหว่างประเทศ

6. การคัดเลือกค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

Emission Factors แบบหุติยภูมิ สามารถ Download ได้จาก

<http://thaicarbonlabel.tgo.or.th/carbonorg/index.php?page=8>

UPDATE: 30 เมษายน 2556

ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Emission Factor) รวบรวมมาจากข้อมูลหุติยภูมิ สำหรับการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร

ลำดับที่	ชื่อ	รายละเอียด	หน่วย	ค่าแฟคเตอร์ (kgCO ₂ eq/หน่วย)	แหล่งข้อมูลอ้างอิง	วันที่อัปเดต
1. พลังงาน (เผาไหม้ที่)						
1.	Natural gas		scf	0.0573	IPCC Vol.2 table 2.2, DEDE	Update_30April13
2.	Lignite		kg	1.0624	IPCC Vol.2 table 2.2, DEDE	Update_30April13
3.	Residual fuel oil		litre	3.0883	IPCC Vol.2 table 2.2, DEDE	Update_30April13
4.	Gas/Diesel oil		litre	2.7080	IPCC Vol.2 table 2.2, DEDE	Update_30April13
5.	Anthracite		kg	3.1014	IPCC Vol.2 table 2.2, DEDE	Update_30April13
6.	Sub-bituminous coal		kg	2.5466	IPCC Vol.2 table 2.2, DEDE	Update_30April13
7.	Jet Kerosene		litre	2.4777	IPCC Vol.2 table 2.2, DEDE	Update_30April13
8.	LPG		litre	1.6812	IPCC Vol.2 table 2.2, DEDE	Update_30April13
9.	LPG		kg	3.1133	LPG 1 litre = 0.54 kg (DEDE)	Update_30April13

7. การคำนวณการปล่อยและการดูดกลับก๊าซเรือนกระจก

ชั้นตอนที่ 7

การคำนวณการปล่อยและการดูดกลับก๊าซเรือนกระจก

7. การคำนวณการปล่อยและการดูดกลับก๊าซเรือนกระจก

ตัวอย่างที่ 1 จงคำนวณการปล่อยก๊าซเรือน กระจกที่เกิดจากการใช้ไฟฟ้า

วิธีการ

1. เขียนสูตร

$$\text{GHG emissions} = \text{Activity Data} \times \text{Emission Factor}$$

7. การคำนวณการปล่อยและการดูดกลับก๊าซเรือนกระจก

2. หา Emission Factor

ลำดับที่	ชื่อ	รายละเอียด	หน่วย	ค่าแฟคเตอร์ (kgCO ₂ e/หน่วย)	แหล่งข้อมูลอ้างอิง	วันที่อัปเดต
14.	Compressed Natural Gas		kg	2.2472	IPCC Vol.2 table 3.2.1, 3.2.2, DEDE	Update_30April13
15.	Liquified Petroleum Gas		litre	1.5362	IPCC Vol.2 table 3.2.1, 3.2.2, DEDE	Update_30April13
16.	Liquified Petroleum Gas		kg	2.8449	LPG 1 litre = 0.54 kg (DEDE)	Update_30April13
3. การใช้ไฟฟ้า						
17.	Thailand Grid Mix Electricity	Emission Factor (GtoG)	kWh	0.5813	Thailand Grid Mix Electricity LCI Database 2552 (2009)	Update_30April13

EF ของ ไฟฟ้า = 0.5813 kgCO₂e/kWh

kWh ย่อมาจาก kilowatt-hour (กิโลวัตต์-ชั่วโมง) หรือ Unit (หน่วย)

7. การคำนวณการปล่อยและการดูกลับก๊าซเรือนกระจก

3. หา Activity Data (ให้หน่วยตรงกับหน่วยของ Emission Factor)

ใบแจ้งค่าไฟฟ้า
มิชโชโบเครื่องเดิน

ชื่อผู้ใช้ไฟฟ้า
สถานที่ใช้ไฟฟ้า

เลขที่	วันที่จดเลขอ่าน	เลขอ่านครั้งหลัง	เลขอ่านครั้งก่อน	จำนวนหน่วย	ประเภท	ตัวคูณ	อัตราค่าไฟฟ้ากับแปร Ft (บาท/หน่วย)
22441252572	31/07/56	19371	18746	625,000	4.2.2	1000	0.4692

รายละเอียดค่าไฟฟ้าเดือนปัจจุบัน	
ค่าพลังงานไฟฟ้า	1,796,044.00 บาท
ความต้องการพลังไฟฟ้า	169,751.61 บาท
ค่าเทวอร์ฟลัคเตอร์ (**61.97% of 1,277 kW**)	0.00 บาท
ค่าบริการรายเดือน (รวมค่าไฟฟ้าและค่าบริการ)	312.24 บาท
ค่าไฟฟ้าผันแปร (Ft)	1,966,107.85 บาท
ค่าไฟฟ้ารวม	2,259,357.85 บาท
ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7%	293,250.00 บาท
รวมเงิน	158,155.05 บาท
รวมค่าไฟฟ้าเดือนปัจจุบัน	2,417,512.90 บาท

รายละเอียดค่าพลังงานไฟฟ้า	
On Peak 290,000 หน่วย	1,067,084.00 บาท
Off Peak 335,000 หน่วย	728,960.00 บาท
รวม	1,796,044.00 บาท

การไฟฟ้านครหลวงเขตมีนบุรี

บัญชีแสดงสัญญาเลขที่	รหัสเครื่องวัด
012012174	62021057
เลขที่บัญชีธนาคาร	040107XXXX
ไปรษณีย์รับแจ้งบัญชีภายในวันที่	18/08/56
ยอดค่าไฟฟ้าเดือนปัจจุบัน (บาท)	2,417,512.90

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม
MEA Call Center โทร 1130
หรือ 0-2907-5274, 0-2907-5374

ประวัติการใช้ไฟฟ้าย้อนหลัง 6 เดือน

วันที่จดหน่วย	จำนวนหน่วยที่ใช้
31/01/56	608,000
28/02/56	576,000
31/03/56	674,000
30/04/56	592,000
31/05/56	678,000
30/06/56	626,000

พลังงานไฟฟ้ารวม = On Peak + Off Peak = 290,000 + 335,000 หน่วย
= 625,000 หน่วย

7. การคำนวณการปล่อยและการดูดกลับก๊าซเรือนกระจก

4. การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

GHG emissions = Activity Data x Emission Factor

$$= 625,000 \text{ kWh} \times 0.5813 \text{ kgCO}_2\text{e/kWh}$$

$$= 625,000 \text{ kWh} \times 0.5813 \text{ kgCO}_2\text{e/kWh}$$

$$= 363,312.5 \text{ kgCO}_2\text{e}$$

$$= 363,312.5 \text{ kgCO}_2\text{e} / 1,000$$

$$= 363 \text{ tonCO}_2\text{e}$$

7. การคำนวณการปล่อยและการดูดกลับก๊าซเรือนกระจก

ตัวอย่างที่ 2 จากเพลง “ส่งแ้าวเรียนราม” จงตอบคำถาม 2
ข้อต่อไปนี้

7. การคำนวณการปล่อยและการดูดกลับก๊าซเรือนกระจก

คำถาม 1.

2. เพื่อเป็นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ควรแนะนำให้แอ่วเดินทางไปรามาตำแหน่งพร้อมกับใคร (ระหว่างคนขับรถสองแถวหรือแฟนใหม่ขงแอ่ว)

7. การคำนวณการปล่อยและการดูดกลับก๊าซเรือนกระจก

จาก “เพลงส่งแอมวเรียนราม”

กำหนดให้

รถสองแถว คือ รถกระบะส่วนบุคคลขนาด 1 ตัน
ใช้น้ำมันดีเซลเป็นเชื้อเพลิง

รถมัสแตง คือ รถยนต์ขนาดใหญ่ 2000 ซีซี
ใช้น้ำมันเบนซินเป็นเชื้อเพลิง

ระยะทางไป-กลับระหว่างที่พักกับรามคำแหง = 10 กิโลเมตร

7. การคำนวณการปล่อยและการดูดกลับก๊าซเรือนกระจก

1. เขียนสูตร

$$\text{GHG emissions} = \text{Activity Data} \times \text{Emission Factor}$$

2. หา Emission Factor

ลำดับที่	ชื่อ	รายละเอียด	หน่วย	ค่าแฟคเตอร์ (kgCO ₂ e/หน่วย)	แหล่งข้อมูลอ้างอิง	วันที่อัปเดต
2. พลังงาน (ที่มีการเคลื่อนที่)						
10.	Motor Gasoline - uncontrolled		litre	2.2376	IPCC Vol.2 table 3.2.1, 3.2.2, DEDE	Update_30April13
11.	Motor Gasoline -oxydation catalyst		litre	2.2763	IPCC Vol.2 table 3.2.1, 3.2.2, DEDE	Update_30April13
12.	Motor Gasoline - low mileage light duty vehicle vintage 1995 or later		litre	2.2380	IPCC Vol.2 table 3.2.1, 3.2.2, DEDE	Update_30April13
13.	Gas/ Diesel Oil		litre	2.7446	IPCC Vol.2 table 3.2.1, 3.2.2, PTT	Update_30April13

พลังงาน (ที่มีการเคลื่อนที่)

เบนซิน 2.2376 kgCO₂e/litre

ดีเซล 2.7446 kgCO₂e/litre

7. การคำนวณการปล่อยและการดูดกลับก๊าซเรือนกระจก

3. เปลี่ยนระยะทางให้เป็นปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิง

อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงจากการเดินทางด้วยรถประเภทต่างๆ

ประเภทรถยนต์	เชื้อเพลิง	หน่วย	อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิง	แหล่งข้อมูลอ้างอิง	หมายเหตุ
รถยนต์ขนาดเล็ก (1500 cc)	เบนซิน	km/L	17.770	กรมควบคุมมลพิษ, 2551	
รถยนต์ขนาดกลาง (1600 cc)	เบนซิน	km/L	15.238	กรมควบคุมมลพิษ, 2551	
รถยนต์ขนาดกลาง (1800 cc)	เบนซิน	km/L	13.796	กรมควบคุมมลพิษ, 2551	
รถยนต์ขนาดใหญ่ (2000 cc)	เบนซิน	km/L	12.248	กรมควบคุมมลพิษ, 2551	
รถยนต์เฉลี่ยทุกขนาด	เบนซิน	km/L	14.763	กรมควบคุมมลพิษ, 2551	
รถระบบบรรทุกเฉลี่ย	ดีเซล	km/L	6.369	American Petroleum Institute, 2004	
รถระบบส่วนบุคคลขนาด 1 ตัน	ดีเซล	km/L	11.111	American Petroleum Institute, 2004	

$$\begin{aligned} \text{รถสองแถวใช้น้ำมันดีเซล} &= \frac{10 \text{ kilometer}}{11.111 \text{ kilometer / litre}} \\ &= 0.90 \text{ litre} \end{aligned}$$

7. การคำนวณการปล่อยและการดูดกลับก๊าซเรือนกระจก

3. เปลี่ยนระยะทางให้เป็นปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิง

อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงจากการเดินทางด้วยรถประเภทต่างๆ

ประเภทรถยนต์	เชื้อเพลิง	หน่วย	อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิง	แหล่งข้อมูลอ้างอิง	หมายเหตุ
รถยนต์ขนาดเล็ก (1500 cc)	เบนซิน	km/L	17.770	กรมควบคุมมลพิษ, 2551	
รถยนต์ขนาดกลาง (1600 cc)	เบนซิน	km/L	15.238	กรมควบคุมมลพิษ, 2551	
รถยนต์ขนาดกลาง (1800 cc)	เบนซิน	km/L	13.796	กรมควบคุมมลพิษ, 2551	
รถยนต์ขนาดใหญ่ (2000 cc)	เบนซิน	km/L	12.248	กรมควบคุมมลพิษ, 2551	
รถยนต์เฉลี่ยทุกขนาด	เบนซิน	km/L	14.763	กรมควบคุมมลพิษ, 2551	
รถระบบบรรทุกเฉลี่ย	ดีเซล	km/L	6.369	American Petroleum Institute, 2004	
รถระบบส่วนบุคคลขนาด 1 ตัน	ดีเซล	km/L	11.111	American Petroleum Institute, 2004	

$$\begin{aligned} \text{รถเมล์ต่งใช้น้ำมันเบนซิน} &= \frac{10 \text{ kilometer}}{12.248 \text{ kilometer / litre}} \\ &= 0.82 \text{ litre} \end{aligned}$$

7. การคำนวณการปล่อยและการดูดกลับก๊าซเรือนกระจก

4. การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

4.1 รถสองแถว

$$\begin{aligned}\text{GHG emissions} &= \text{Activity Data} \times \text{Emission Factor} \\ &= 0.90 \text{ litre} \times 2.7446 \text{ kgCO}_2\text{e/litre} \\ &= 2.47 \text{ kgCO}_2\text{e}\end{aligned}$$

4.2 รถเมล์แดง

$$\begin{aligned}\text{GHG emissions} &= \text{Activity Data} \times \text{Emission Factor} \\ &= 0.82 \text{ litre} \times 2.2376 \text{ kgCO}_2\text{e/litre} \\ &= 1.83 \text{ kgCO}_2\text{e}\end{aligned}$$

7. การคำนวณการปล่อยและการดูดกลับก๊าซเรือนกระจก

4. การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

เพราะฉะนั้น ถ้าแ้าวเดินทางไป-กลับที่พักกับรามคำแหง
พร้อมกับตำรวจ จะทำให้ลดการปล่อยก๊าซเรือน
กระจกได้ $2.47 - 1.83 = 0.64 \text{ kgCO}_2\text{e}$ ต่อวัน

3. ระบุแหล่งปล่อยก๊าซเรือนกระจกและทำการประเมิน

ตัวอย่างที่ 3 จงดู Clip VDO เกี่ยวกับกิจกรรม Stationary Combustion แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

3. ระบุแหล่งปล่อยก๊าซเรือนกระจกและทำการประเมิน

ข้อ 1. จงคำนวณหา GHG emission ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมดังกล่าว
กำหนดให้ น้ำมันที่กล่าวถึงใน Clip VDO เป็นน้ำมันเบนซิน

จาก

$$\begin{aligned}\text{GHG emission} &= \text{Activity Data} \times \text{Emission Factor} \\ &= 1 \times 10^6 \text{ litre} \times 2.1896 \text{ kgCO}_2\text{e/litre} \\ &= 2,189.6 \text{ tonCO}_2\text{e}\end{aligned}$$

8. รายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ขั้นตอนที่ 8

รายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
จากกิจกรรมขององค์กร

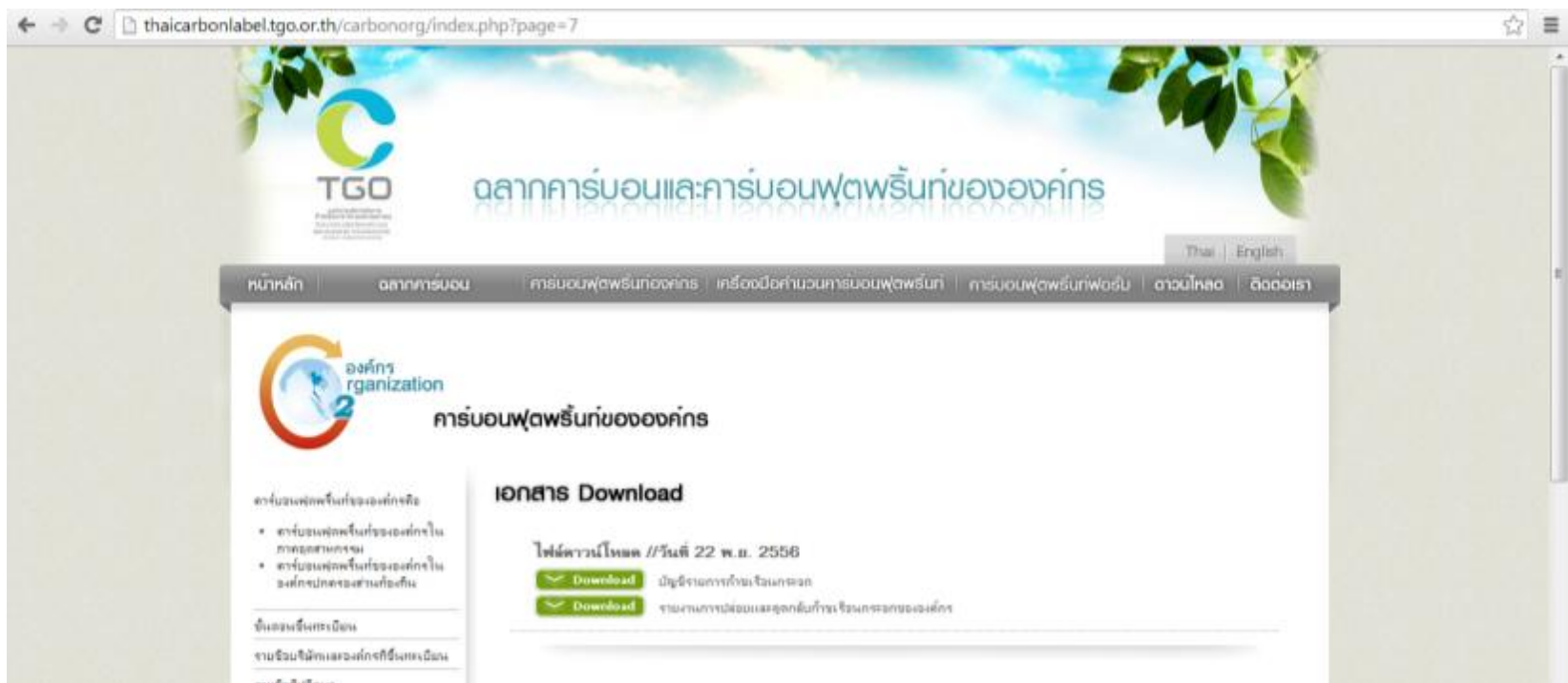
8. รายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

สามารถ download รูปแบบเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. รายงานการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกขององค์กร

2. บัญชีรายการก๊าซเรือนกระจก

ได้จาก <http://thaicarbonlabel.tgo.or.th/carbonorg/index.php?page=7>

The screenshot shows a web browser window with the URL <http://thaicarbonlabel.tgo.or.th/carbonorg/index.php?page=7>. The page features the TGO logo and the text "ตลาดคาร์บอนและคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร". Below this is a navigation menu with items like "หน้าหลัก", "ตลาดคาร์บอน", and "คาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร". The main content area is titled "เอกสาร Download" and includes a list of documents for download, such as "ไฟล์ดาวน์โหลด // วันที่ 22 พ.ย. 2558".

9. การทวนสอบข้อมูลปริมาณก๊าซเรือนกระจก

ขั้นตอนที่ 9

การทวนสอบคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร

9. การทวนสอบข้อมูลปริมาณก๊าซเรือนกระจก

9. การทวนสอบข้อมูลปริมาณก๊าซเรือนกระจก

วัตถุประสงค์

เพื่อตรวจสอบผลการคำนวณปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกที่องค์กรได้รายงานไว้ให้มีความถูกต้องตามหลักการแสดงปริมาณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ 5 ข้อ ได้แก่ ความตรงประเด็น ความสมบูรณ์ ความไม่ขัดแย้งกัน ความถูกต้อง และความโปร่งใส

9. การทดสอบข้อมูลปริมาณก๊าซเรือนกระจก

ระดับการทดสอบ (Level of Assurance)

1. การรับรองแบบเหมาะสม (Reasonable Assurance)
2. การรับรองแบบจำกัด (Limited Assurance)

9. การทวนสอบข้อมูลปริมาณก๊าซเรือนกระจก

การเปรียบเทียบระหว่าง Reasonable and Limited Assurances

รายการ	Reasonable Assurance	Limited Assurance
1. ความถูกต้องของ รายงานคาร์บอนฟุตพริ้นท์ ขององค์กร	มาก	น้อย
2. ค่าใช้จ่าย	มาก (ใช้เวลาในการตรวจสอบ มาก)	น้อย (ใช้เวลาในการตรวจสอบ ข้อมูลน้อย)
3. ปริมาณข้อมูลที่ต้อง ตรวจสอบ	มาก (ตรวจสอบข้อมูลทุกชนิด ใน data flow)	น้อย (ตรวจสอบข้อมูลบางส่วน)

9. การทวนสอบข้อมูลปริมาณก๊าซเรือนกระจก

การเปรียบเทียบระหว่าง Reasonable and Limited Assurances (ต่อ)

รายการ	Reasonable Assurance	Limited Assurance
4. Verification Report	ใช้ข้อความในลักษณะ positive (เช่น มั่นใจได้ว่าข้อมูล ถูกต้อง)	ใช้ข้อความในลักษณะ negative (เช่น ไม่พบความผิดปกติของ ข้อมูล)
5. ความครบถ้วนของเอกสาร	ใช้เฉพาะข้อมูลปฐมภูมิเท่านั้น	สามารถใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (การประมาณ) ในบาง รายการได้
6. การสอบเทียบเครื่องมือวัด	มีการสอบเทียบเครื่องมือวัด ทุกตัว	ไม่จำเป็นต้องสอบเทียบ เครื่องมือวัดทุกตัว
7. การขายคาร์บอนเครดิต	ได้ราคาแพง	ได้ราคาถูก

9. การทวนสอบข้อมูลปริมาณก๊าซเรือนกระจก

แผนการดำเนินการทวนสอบ

Time	Activities
09.00 – 09.15	Verification Team Meeting
09.15 – 09.30	Opening Meeting by Verification Team
09.30 – 10.30	Reporting Carbon Footprint for Organization by Company's representatives
10.30 – 12.00	Site Tour
12.00 – 13.00	Lunch
13.00 – 13.15	Verification Team Meeting
13.15 – 16.30	Document Review
16.30 – 16.45	Verification Team Meeting
16.45 – 17.00	Summarizing Finding by Verification Team

กิจกรรมชดเชยคาร์บอน (Carbon Offsetting Program)

กิจกรรมชดเชยคาร์บอน
(Carbon Offsetting Program)

กิจกรรมชดเชยคาร์บอน (Carbon Offsetting Program)

<http://carbonmarket.tgo.or.th/2013/thai/index.php>

<http://www.youtube.com/watch?v=GhnRKpmuKiA>

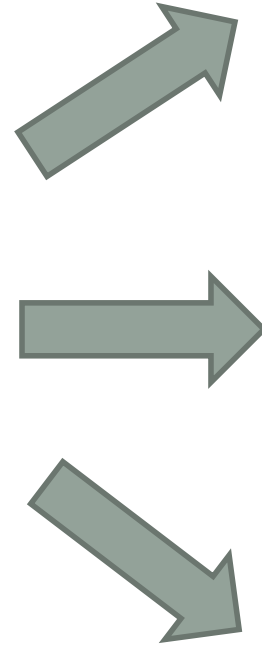
กิจกรรมชดเชยคาร์บอน (Carbon Offsetting Program)

โครงการกิจกรรมชดเชยคาร์บอน Carbon Offsetting Program

กิจกรรมชดเชยคาร์บอน (Carbon Offsetting Program)

กิจกรรมชดเชยคาร์บอน
(Carbon Offsetting Program)

บุคคล

องค์กร

ผลิตภัณฑ์

กิจกรรมชดเชยคาร์บอน (Carbon Offsetting Program)

กิจกรรมชดเชยคาร์บอนสำหรับบุคคล (Carbon Neutral Program)

คำนวณปริมาณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของแต่ละบุคคล
โดยใช้เครื่องมือคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์

[http://carbonmarket.tgo.or.th/
carbonfootprint/thai/index.php](http://carbonmarket.tgo.or.th/carbonfootprint/thai/index.php)

กิจกรรมชดเชยคาร์บอน (Carbon Offsetting Program)

[HOME](#) [FAQ](#) [CONTACT US](#)

เครื่องมือคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์

Web-base Thai Carbon Footprint Calculator

Member Login

Username

Password

[Forgot Password](#) | [Sign Up](#)

ท่านทราบหรือไม่ว่า

กิจกรรมในแต่ละวันของท่านมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเท่าใด

ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จากกิจกรรมในชีวิตประจำวันของมนุษย์โคจรอบบุคคล ได้แก่ การบริโภคบริโภคในบ้านเรือน การเดินทางไปทำงานหรือเดินทางไปราชการ และการบริโภคอาหาร ที่แสดงค่าเป็นลิโกลกรัมคาร์บอน ไดออกไซด์เทียบเท่า หรือที่เรียกว่า "คาร์บอนฟุตพริ้นท์ของบุคคล" ที่ได้จากการคำนวณโดยเว็บไซต์นี้ สามารถแสดงผลในรูปแบบกราฟ โดยบ่งชี้กิจกรรมที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงสุด และเสนอทางเลือกในการลดผลกระทบด้วยการชดเชยคาร์บอนในรูปแบบของพื้นที่ป่า ที่ต้องปลูกเพื่อชดเชยกับก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมของคุณ

ท่านสามารถคำนวณขนาดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ได้ที่นี้

กิจกรรมชดเชยคาร์บอน (Carbon Offsetting Program)

TCOP-13-I-139

องค์การบริหารจัดการ
ก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

Carbon Neutral Certificate

ขอมอบใบประกาศเกียรติบัตรเพื่อแสดงความขอบคุณ

นาย สุวิน อภิชาติพัฒนศิริ

ที่ทำการชดเชยคาร์บอนเครดิต ปริมาณ 11.87 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

จากโครงการ Thanawat Wastewater Treatment and Biogas Utilization

เลขที่เครดิต: 1178-73851885-73851896-VCU-009-MER-TH-13-408-01012007-31122007-0

ท่านเป็นบุคคลต้นแบบที่สมควรได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ ในฐานะ "คนไทยหัวใจไร้คาร์บอน"
เนื่องจากมีส่วนช่วยสนับสนุนให้เกิดโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภายในประเทศ เพื่อต่อสู้กับปัญหาภาวะโลกร้อน
อันจะช่วยให้ประเทศไทยสามารถลดก๊าซเรือนกระจกสุทธิลง และก้าวไปสู่การเป็นสังคมคาร์บอนต่ำได้ในอนาคต

นางประเสริฐสุข จามรมาน

รักษาการผู้อำนวยการ

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

10 ตุลาคม 2556

